Ghid de redactare a lucrării de disertație, pentru specializarea „Politici publice și management instituțional”

Lucrarea de disertație reprezintă etapa finală a programului de studii aprofundate/masterat, prin care absolventul/a demonstrează capacitatea cercetării aprofundate. De regulă, presupune un grad de complexitate și originalitate mai ridicat decât lucrarea de licență. Disertație presupune o analiză critică, comparativă și argumentativă a unui fenomen politic/social, spre deosebire de licență, în care predomină perspectiva descriptivă. Bibliografia amplă, specializată și critică, metodologia riguros construită și utilizată, dar și organizarea cercetării pornind de la ipoteze și întrebări de cercetare atent formulate reprezintă aspecte esențiale în realizarea unei lucrări de disertație. Într-o măsură mai mare decât în lucrarea de licență, masterandul/a trebuie să dea dovadă, în lucrarea de disertație, de capacitatea de a evalua critic teorii și interpretări academice existente, precum și de a formula concluzii proprii, argumentate și pertinente pentru cercetare. De aceea, într-o disertație, partea de analiză, interpretare critică și argumentare este centrală, în detrimentul simplei prezentări și explicări a teoriilor și fenomenului, așa cum se întâmplă de regulă la licență.

Masterandul/a trebuie să demonstreze că poate selecta surse relevante, distinge între perspective teoretice diferite, analiza critic și formula concluzii proprii, susținute de argumente. Prezentul ghid oferă câteva repere pentru etapele inițiale ale elaborării lucrării de disertație:

I. Construirea unei argumentații academice

II. Structura lucrării și repere metodologice

III. Stilul de citare APA

IV. Recomandări pentru prezentarea lucrării de disertație

I. Construirea argumentației academice

Redactarea unei lucrări de disertație presupune utilizarea unui stil academic, caracterizat prin claritate, precizie, coerență, spirit critic și utilizarea adecvată a terminologiei de specialitate. Scopul textului academic este de a comunica idei și rezultate ale cercetării într-o manieră care îi permite cititorului/oarei să urmărească raționamentul autorului/oarei și să verifice baza teoretică sau empirică a afirmațiilor formulate.

Un text academic trebuie să exprime ideile cât mai clar și mai precis. Formulările excesiv de complicate nu conferă automat textului un caracter științific. Dimpotrivă, frazele foarte lungi, termenii utilizați fără o definiție clară și exprimările ambigue pot îngreuna înțelegerea argumentului.

Stilul academic presupune evitarea afirmațiilor categorice care nu sunt susținute prin argumente sau surse. Formulări precum „este evident că”, „toată lumea știe că” sau „fără îndoială” trebuie utilizate cu precauție sau înlocuite cu formulări care reflectă natura și limitele informațiilor disponibile. Afirmațiile importante trebuie susținute prin literatura de specialitate, date și rezultate ale cercetării. Masterandul/a trebuie să facă o distincție clară între informațiile preluate din surse și propriile interpretări sau concluzii.

O lucrare academică are o structură logică. Capitolele, subcapitolele și paragrafele nu trebuie privite ca secțiuni independente, ci ca elemente ale aceluiași demers argumentativ (a se vedea secțiunea a doua din acest ghid). În mod ideal, fiecare paragraf dezvoltă o idee principală. Aceasta este introdusă, explicată și susținută prin argumente, exemple, date sau referințe bibliografice. Legătura dintre paragrafe trebuie să fie suficient de clară pentru ca cititorul/oarea să poată urmări progresul argumentației.

Literatura de specialitate constituie fundamentul unei lucrări de disertație. Sursele sunt utilizate pentru definirea conceptelor, prezentarea teoriilor relevante, descrierea cercetărilor anterioare și susținerea sau discutarea argumentelor formulate în lucrare. Preluarea ideilor altor autori/oare trebuie indicată prin citare, în conformitate cu stilul bibliografic APA, detaliat în secțiunea a treia a acestui ghid. Citarea corectă nu este doar o cerință formală, ci permite cititorului/oare să identifice originea ideilor și delimitează contribuția masterandului/ei de contribuțiile autorilor/oarelor consultați. Trebuie evitate atât utilizarea surselor fără indicarea lor, cât și construirea unor paragrafe formate aproape exclusiv din citate.

O temă de disertație bine aleasă este relevantă din punct de vedere academic, suficient de precisă pentru a permite o analiză aprofundată și oferă posibilitatea unei contribuții personale. O temă de disertație nu reprezintă doar un subiect față de care există interes, ci mai ales un demers ce are la bază o întrebare sau o problematică ce merită investigată. Întrebarea poate fi determinată de o lectură revelatoare sau o experiență personală, dar ea trebuie să și fie relevantă în câmpul cercetării academice.

Înainte de alegerea unei teme pe care masterandul/a o va propune profesorului/oarei coordonator/oare, masterandul/a ar trebui să analizeze câteva aspecte:

- relevanța temei pentru domeniul programului de studiu;
- existența unei literaturi de specialitate suficiente și accesibile;
- identificarea unor zone de analiză neexplorate;
- posibilitatea de a formula o întrebare clară de cercetare;
- fezabilitatea cercetării în condiții logistice și temporale limitate;
- compatibilitatea dintre tema aleasă și domeniul de specializare al profesorului/oarei coordonator/oare.

II. Structura lucrării şi repere metodologice

Lucrarea de disertație trebuie structurată într-o manieră coerentă şi consistentă logic. Lucrarea trebuie să respecte cerințele specifice unui studiu sau cercetări academice, prezentând şi analizând un subiect relevant pentru specializarea absolvită.

Prima pagină a lucrării (coperta) va cuprinde numele universității / facultății / departamentului și al specializării. De asemenea, coperta va include și titlul lucrării, numele absolventului/ei, numele coordonatorului/oarei, precum și luna și anul în care se desfășoară examenul de finalizare a studiilor, în cadrul căruia este prezentată lucrarea.

Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași
Facultatea de Filosofie și Științe Social-Politice
Politici publice și management instituțional

Titlul lucrării de disertație

Masterand/ă,
Prenume Nume

Coordonator/oare,
Prenume Nume

Iulie, 2027

Lucrarea trebuie structurată în două-trei capitole (fără a număra şi introducerea sau concluziile), relativ echilibrate ca densitate a ideilor și număr de pagini. Rolul capitolelor constă în organizarea argumentației în jurul unor idei majore. De regulă, primul capitol conține informații despre cadrul teoretic utilizat (teorii, concepte relevante), iar următoarele capitole se concentrează asupra istoriei fenomenului analizat și analiza propriu-zisă. Rolul capitolului teoretic constă în selecția și problematizarea instrumentelor folosite pentru analiza propriu-zisă din capitolele ulterioare.

Introducerea include o scurtă prezentare a câmpului tematic în care se desfășoară subiectul analizat, argumente privind importanța/relevanța subiectului ales, precizări privind întrebarea cercetării, obiectivele urmărite prin intermediul lucrării, metodologia folosită, ipoteza/ipotezele de lucru și un scurt rezumat al ideilor din capitolele lucrării. Rezumatul capitolelor are rolul de a

prefigura direcția argumentativă pe care o urmărește autorul/oarea pentru a răspunde la întrebarea cercetării.

Concluziile expun consideraţiile şi interpretările autorului/oarei privind cele mai importante idei reliefate pe parcursul lucrării, o prezentare sintetică a rezultatelor obţinute și posibile direcții de extindere a analizei. Concluziile conțin informații despre rezultatele analizei, dar și despre obstacole sau dileme care au intervenit pe parcursul realizării lucrării.

Atât introducerea, cât și concluziile sunt părți esențiale ale unei lucrări. Ele au rolul de a sintetiza informațiile esențiale din lucrare și de a indica locul cercetării respective în câmpul tematic. Este important ca lungimea introducerii și concluziilor să reprezinte, fiecare, 10% din numărul total de pagini (de ex., pentru o lucrare de aproximativ 35 de pagini, introducerea și concluziile vor avea, însumat, aproximativ șapte pagini).

Este recomandat ca fiecare capitol (cu excepţia introducerii și concluziilor) să conţină cel puţin două subcapitole. Este obligatoriu ca, în cuprins, să se indice numărul paginii unde începe un capitol sau un subcapitol. Capitolele şi subcapitolele vor fi numerotate precum în exemplul de mai jos:

1. Introducere ... p.
2. Titlul capitolului ... p.
    2.1. Titlul subcapitolului ... p.
    2.2. Titlul subcapitolului ... p.
3. Titlul capitolului ... p.
    3.1. Titlul subcapitolului ... p.
    3.2. Titlul subcapitolului ... p.
4. Concluzii ... p.

Anexe ... p.

Bibliografie ... p.

Lucrarea va fi însoţită de toate documentele relevante privind originalitatea şi indicele de similitudine, conform anexelor şi rapoartelor solicitate la nivelul universităţii / facultăţii /

departamentului. De aceea, înainte de a obține documentele respective, vă veți asigura că varianta lucrării supuse analizei este cea finală.

Din punctul de vedere al întinderii, lucrarea de disertație va avea 35-40 de pagini (incluzând introducerea şi concluziile, dar fără anexe şi bibliografie). Numerotarea paginilor este obligatorie şi începe imediat după copertă (prima pagină după copertă va fi pagina 1).

Lucrarea va fi redactată utilizând fontul *Times New Roman,* de mărime 12. Așezarea în pagină a textului, cu excepția titlurilor, va fi *justify* (aliniere atât la stânga, cât şi la dreapta a întregului text de pe pagină, astfel încât laturile corpului de text să formeze linii drepte și egale). Spațierea dintre rândurile textului va fi de 1,5 linii. Paginile vor avea formatul A4, cu margini de 2 cm / 0,78 inch în dreapta, sus şi jos şi de 2,5 cm / 1 inch în partea stângă (astfel încât legarea textului tipărit să poată fi făcută fără a afecta simetria așezării în pagină). Paragrafele vor fi introduse prin funcția de indentare, la prima linie, 1,27 cm / 0,5 inch. Între paragrafe, spațierea va fi 0. Redactarea tabelelor, graficelor, schemelor, formulelor sau corelațiilor statistice poate fi realizată folosind programe specializate de analiză a datelor, conform normelor academice.

Este de evitat folosirea scrierii îngroșate (*bold*) în textul propriu-zis, deoarece încarcă și îngreunează lectura. În schimb, titlurile și subtitlurile capitolelor și subcapitolelor vor fi scrise în *bold*. Caracterul cursiv (*italics*) se folosește rar, cu precădere pentru scrierea unor cuvinte sau expresii din limbi străine. De exemplu, „În spatele negocierilor dintre cele două partide pare să se contureze un clasic mecanism de *quid pro quo*: susținerea parlamentară este oferită în schimbul accesului la anumite funcții guvernamentale.” Preluările *ad litteram* de idei, sub forma citatelor, nu vor fi scrise cu litere cursive. Indicarea prin intermediul ghilimelelor („ ”, în română) este suficientă.

Fiecare capitol va începe pe o pagină distinctă, cu titlul corespunzător. Dacă respectivul capitol este divizat în mai multe subcapitole, evitați scrierea titlului primului subcapitol imediat după titlul capitolului. Cea mai elegantă manieră de evitare este scrierea unui paragraf de două-trei fraze ce conține principalele idei din subcapitolele pe care urmează să le introduceți.

Fiecare paragraf trebuie introdus în text printr-un rând care începe cu un aliniat. Un paragraf este subdiviziunea textului, delimitată printr-un alineat, care exprimă sau dezvoltă o anumită idee. Trecerea la o altă secvență de argumente/idei este anunțată prin introducerea unui nou paragraf. Trebuie evitate atât paragrafele foarte scurte, cât şi cele excesiv de lungi.

Raportul teoretic/empiric din cadrul lucrării este determinat de tema aleasă și de obiectivele propuse. În funcție de subiect, lucrarea poate include cercetări cantitative şi / sau analize calitative. De asemenea, prin natura temei, lucrarea de disertație se poate înscrie integral în cadrul demersurilor de tip teoretic. Lucrarea de disertație poate viza şi analiza subiecte specifice oricărei arii disciplinare proprii specializării absolvite, utilizând în mod adecvat metodele acesteia. Pentru documentare, vor fi utilizate cu precădere lucrări academice, respectându-se cu rigoare normele de citare şi de alcătuire a bibliografiei.

Folosirea softurilor de inteligență artificială (IA) este permisă doar în limitele eticii academice. IA poate fi un instrument auxiliar; nicidecum nu înlocuiește activitatea masteranzilor/delor. De aceea, este esențială indicarea într-o manieră cât mai precisă și explicită a condițiilor și a scopului utilizării IA, verificarea informațiilor, evitarea folosirii conținutului IA drept rezultat al cercetării, protejarea datelor de cercetare și a informațiilor personale.

III. Stilul de redactare American Psychological Association (APA)

Stilurile de redactare sunt seturi de reguli standardizate, convenționale, referitoare la modul în care trebuie să fie redactate scrierile academice, astfel încât să permită transmiterea și verificarea cunoașterii științifice. Deși conceput și promovat de o asociație americană a specialiștilor în psihologie, stilul de redactare American Psychological Association (APA) a fost adoptat de numeroase publicații și comunități de cercetători din alte discipline, la nivel global, devenind dominant în domeniul științelor sociale. Regulile APA au fost prezentate inițial, în cuprinsul unui scurt articol publicat de revista *Psychological Bulletin*, în 1929, ca rezultat al unei conferințe a editorilor și managerilor de publicații din domeniile psihologiei și antropologiei desfășurate în anul precedent. Ulterior, asociația a dezvoltat acest set de reguli într-un *Manual de publicare al Asociației Americane de Psihologie* (*Publication Manual of the American Psychological Association*), ajuns la a 7-a ediție în 2020.

În cele ce urmează, vom prezenta regulile de redactare a notelor și bibliografiei de care masteranzii/dele au nevoie cel mai frecvent, în conformitate cu ediția a 7-a a manualului APA, dar realizând unele adaptări la contextul lingvistic și cultural românesc.

III.1. Bibliografia

Bibliografia este lista surselor folosite de autorul/autoarea lucrării de licență pentru a-și documenta cercetarea și citate în text. Nu vor fi incluse în bibliografie surse care nu au fost citate în textul lucrării de licență.

Fiecărei surse îi corespunde o referință bibliografică. Aceasta descrie informațiile ce fac posibilă identificarea și căutarea surselor invocate în text. Numele autorilor este scris la începutul fiecărei referințe bibliografice. Prenumele apar doar sub formă de inițiale. Lista va fi structurată alfabetic, după numele de familie al autorului/autoarei (sau al primului autor / al primei autoare, în cazul surselor cu mai mulți autori). Bibliografia nu este secționată pe tipuri de documente, ci formează o listă alfabetică continuă (vezi exemplul de mai jos).

Lucrările semnate de același autor / aceeași autoare, dar publicate în ani diferiți, vor fi ordonate cronologic, de la cea mai veche la cea mai recentă. În cazul în care bibliografia cuprinde două sau mai multe lucrări publicate de același autor / aceeași autoare în același an, este necesar să adăugăm un semn distinctiv, astfel încât acestea să nu fie confundate atunci când le invocăm în text. De aceea, anului publicării i se adaugă o literă mică, pentru fiecare dintre lucrări, în ordinea alfabetică a titlurilor acestora.

În cazul în care este citată o carte tradusă, cititorul/oarea trebuie să poată afla atât anul în care lucrarea a fost publicată inițial, cât și anul în care a fost publicată traducerea. Așa că, la sfârșitul referinței bibliografice, va fi adăugată, între paranteze rotunde, o precizare de tipul: „Lucrare originală publicată în anul...”. Aceeași regulă se aplică reeditărilor cărților clasice sau foarte vechi.

Titlurile lucrărilor care nu fac parte dintr-un întreg (precum cărțile, rapoartele sau paginile *web*) se scriu cu litere cursive (caractere italice). Titlurile lucrărilor care fac parte dintr-un întreg (capitole în cărți, articole în enciclopedii, articole în volumele revistelor academice) nu se scriu cu litere cursive.

Pentru publicații precum articolele de ziar, paginile *web* sau articolele de blog, data va include nu numai anul publicării, ci și luna și ziua. Sursele *online* trebuie să includă un URL. Menționarea datei la care au fost consultate este necesară numai în cazul în care sursa citată nu este arhivată, adică este probabil ca ea să se schimbe în timp (conținut instabil). În acest caz, URL-ul este precedat de o formulă care precizează data consultării (spre exemplu, „Accesat la 18 decembrie 2026, la adresa:

...”). Atunci când există, numărul DOI (Digital Object Identifier) este adăugat la finalul referințelor bibliografice, sub forma unui *link*.

EXEMPLU

Bibliografie

Amariei, C. (2026, ianuarie 23). Justiție, dar cu cine? Cum sunt condamnate instanțele și parchetele din România să funcționeze cu personal insuficient. *Europa Liberă România*. https://romania.europalibera.org/a/criza-personalului-din-magistratura-stiuta-nerezolvata-acutizata/33642803.html

Blyth, M. (2015). *Austeritatea. Istoria unei idei periculoase* (S. Dumitrache, trad.). Tact. (Lucrare originală publicată în anul 2013)

Cistelecan, A., & Baghiu, S. (2025). Neoliberalism restaged: Austerity and the politics of threat in Romania. *Journal of Contemporary Central and Eastern Europe*, *33*(3), 733–745. https://doi.org/10.1080/25739638.2025.2573082

Dowding, K. (2011). Authority. În K. Dowding (coord.), *Encyclopedia of power* (pp. 36–39). Sage Publications. https://doi.org/10.4135/9781412994088

Dowding, K. (2020a). The relationship between political philosophy and political science. *Australian Journal of Political Science*, *55*(4), 432–444. https://doi.org/10.1080/10361146.2020.1822776

Dowding, K. (2020b). Why forecast? The value of forecasting to political science. *PS: Political Science & Politics*, *54*(1), 104–106. https://doi.org/10.1017/S104909652000133X

Hîncu, A., Baghiu, S., Cistelecan, A., & Ferencz-Flatz, C. (coord.). (2026). *Situated Marxism: Theoretical practices in state socialist Europe*. Central European University Press. https://doi.org/10.5117/9789633868737

Maerz, S. F. (2026). How practices of digital authoritarianism harm democracy. *Democratization*, *33*(1), 163–190. https://doi.org/10.1080/13510347.2025.2553826

Parlamentul României. (2004). *Legea nr. 373 din 24 septembrie 2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului*, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004 (actualizată). https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/55496

Yanow, D. (2000). *Conducting interpretive policy analysis*. Sage Publications.

III.2. Trimiterile bibliografice (citările)

Stilul APA utilizează sistemul de citare autor-dată (*author-date system*), prin introducerea trimiterilor bibliografice direct în text (*in-text citations*). Trimiterile bibliografice sunt indicații ce leagă referințele bibliografice de citatele sau ideile pe care le parafrazează masterandul/a în disertație. În stilul APA, identificarea sursei în bibliografie se face, în situațiile tipice, menționând numele autorului/autoarei și anul publicării.

„Citarea narativă” (*narrative citation*) implică menționarea numelui autorului/autoarei în conținutul textului, ca parte a acestuia, urmat de anul publicării, între paranteze rotunde. „Citarea între paranteze” (*parenthetical citation*) se referă la adăugarea acestor informații între paranteze rotunde, separate prin virgulă.

EXEMPLU

Maerz (2026) aduce în dezbatere ideea că practicile autoritarismului digital sunt dăunătoare pentru democrație. – citare narativă

În dezbaterile academice recente a fost invocată ideea că practicile autoritarismului digital sunt dăunătoare pentru democrație (Maerz, 2026). – citare între paranteze

O trimitere bibliografică poate cuprinde, după numele autorului/autoarei și anul publicării, numărul paginii (intervalul de pagini) unde se găsește ideea la care ne referim. Paginile sunt menționate dacă trimitem la un fragment anume, nu și în cazul în care ne referim la întreaga publicație. Citatele trebuie să fie în mod obligatoriu însoțite de trimiteri bibliografice care includ toate cele trei

elemente (nume, an, număr de pagină). Dacă textul din care se citează nu este paginat, numărul paginii poate fi înlocuit cu orice alt element ce indică localizarea precisă a fragmentului (paragraf, subcapitol, capitol etc.).

Citatele cu mai puțin de 40 de cuvinte se integrează în text, între ghilimele. Citatele care conțin 40 de cuvinte sau mai multe se redau într-un paragraf separat, fără ghilimele, cu deplasarea întregului fragment de text spre interior cu 1,27 cm / 0,5 inch față de marginea din stânga. Se indică autorul/autoarea, anul publicării și pagina. Citatele păstrează același font și aceeași spațiere ca textul principal. Atunci când trimiterea indică o traducere, anul publicării ediției originale este înscris înainte de anul traducerii și este separat de acesta prin semnul „bară oblică” (/).

În aceeași trimitere bibliografică pot fi concatenate surse diverse, despărțite prin semnul „punct și virgulă”. Dacă citățm în aceeași trimitere lucrări diferite ale aceluiași autor / aceleiași autoare, atunci înscriem între paranteze numele autorului/autoarei, urmat de anul apariției fiecărei lucrări, în succesiune cronologică, folosind ca separator virgula.

EXEMPLE

(Yanow, 2000) – indică întreaga carte
(Blyth, 2013/2015) – indică întreaga carte, dar este vorba de o traducere din anul 2015
(Blyth, 2013/2015, p. 38) – indică o pagină anume din carte
(Blyth, 2013/2015, pp. 38–40) – un interval de trei pagini
(Blyth, 2013/2015, pp. 38, 40) – două pagini separate
(Cistelecan & Baghiu, 2025) – o lucrare cu doi autori
(Hîncu et al., 2026) – o lucrare cu trei sau mai mulți autori; în acest caz se folosește forma prescurtată a formulei latine *et alii* (și ceilalți)
(Blyth, 2013/2015; Cistelecan & Baghiu, 2025; Hîncu et al., 2026) – o trimitere bibliografică în care sunt citate trei lucrări
(Blyth, 2013/2015, p. 38; Dowding, 2011, p. 37) – două lucrări, citate împreună, cu indicarea paginii

(Dowding, 2020a, 2020b) – două lucrări publicate de același autor / aceeași autoare în același an

(Dowding, 2011, 2020a, 2020b) – trei lucrări publicate de același autor / aceeași autoare, dar în ani diferiți

(Dowding, 2011, p. 37; 2020a, pp. 433–434) – indicarea paginilor în două lucrări ale aceluiași autor / aceleiași autoare

Citarea nu implică neapărat reproducerea unui citat urmat de o trimitere bibliografică. Același fragment poate fi menționat sau parafrazat în cursul expunerii, iar elementele ce identifică documentul sursă pot fi poziționate în funcție de logica acesteia. Toate formele în care este inserată trimiterea bibliografică din exemplul următor sunt valide.

EXEMPLU

„Austeritatea este penitența – suferința virtuoasă de după petrecerea imorală –, numai că nu o să fie o doză de durere împărțită între toți. Puțini dintre noi am fost invitați la petrecere, dar tuturor ni se va cere să achităm factura” (Blyth, 2013/2015, p. 38).

Discursul moralizator care definește austeritatea drept o justă compensare a lipsei de cumpătare în administrarea bugetelor publice ignoră faptul că și cei ce nu au avut de câștigat de pe urma presupusei lipse de cumpătare sunt obligați să-i suporte costurile (Blyth, 2013/2015, p. 38).

Mark Blyth (2013/2015) critică austeritatea pentru caracterul ei inechitabil, evidențiind faptul că povara ajustărilor economice este transferată asupra întregii societăți, inclusiv asupra celor care nu au beneficiat de politicile sau practicile ce au generat criza. El folosește metafora unei petreceri la care puțini au fost invitați, dar ale cărei facturi sunt plătite de toți (p. 38).

Notele de subsol includ precizări, explicații, comentarii sau informații care completează argumentația din text, dar nu sunt considerate suficient de importante pentru a fi incluse în acesta. Notele de subsol trebuie să fie utilizate doar atunci când este necesar.

III.3. Tipuri distincte de surse (și reguli specifice)

Carte

Model general: Autor/autoare, A. (Anul publicării). *Titlu*. Numele editurii. DOI

Atenție! Doar titlul se scrie cu italice. Numărul DOI se înscrie doar dacă există.

Exemplu de referință bibliografică: Yanow, D. (2000). *Conducting interpretive policy analysis*. Sage Publications.

Exemplu de citare în text: (Yanow, 2000)

Carte (traducere)

Model general: Autor/autoare, A. (Anul publicării traducerii). *Titlu* (T. Traducător, trad.). Numele editurii. (Lucrare originală publicată în anul...)

Atenție! Anul ediției după care s-a făcut traducerea se trece la final.

Exemplu de referință bibliografică: Blyth, M. (2015). *Austeritatea. Istoria unei idei periculoase* (S. Dumitrache, trad.). Tact. (Lucrare originală publicată în anul 2013)

Exemplu de citare în text: (Blyth, 2013/2015)

Volum colectiv (coordonat)

Model general: Coordonator/coordonatoare, A., & Coordonator/coordonatoare, B. (coord.). (An). *Titlu*. Numele editurii. DOI

Exemplu de referință bibliografică: Hîncu, A., Baghiu, S., Cistelecan, A., & Ferencz-Flatz, C. (coord.). (2026). *Situated Marxism: Theoretical practices in state socialist Europe*. Central European University Press. https://doi.org/10.5117/9789633868737

Exemplu de citare în text: (Hîncu et al., 2026)

Capitol într-un volum colectiv

Model general: Autorul/autoarea capitolului, A. (An). Titlul capitolului. În A. Coordonator/coordonatoare & B. Coordonator/coordonatoare (coord.), *Titlul volumului* (pp. x–y). Numele editurii. DOI

Atenție! Titlul capitolului nu este scris cu italice. Inițiala prenumelui este scrisă în fața numelui pentru coordonatorii cărții. Paginile care delimitează capitolul sunt menționate între paranteze, asemănător citării în text.

Exemplu de referință bibliografică: Surman, J. (2026). The making of a Western socialist scholar: J. D. Bernal in Eastern Europe. În A. Hîncu, S. Baghiu, A. Cistelecan, & C. Ferencz-Flatz (coord.), *Situated Marxism: Theoretical practices in state socialist Europe* (pp. 227–248). Central European University Press. https://doi.org/10.5117/9789633868737

Exemplu de citare în text: (Surman, 2026)

Articol de revistă științifică

Model general: Autor/autoare, A., & Autor/autoare, B. (An). Titlul articolului. *Numele revistei*, *volum*(număr), pagini. DOI

Atenție! Titlul articolului nu se scrie cu italice. Se scrie cu italice numele revistei. Numărul volumului se scrie, de asemenea, cu italice. La final, înainte de DOI, se scrie intervalul dintre prima și ultima pagină a articolului, nu numai pagina / paginile care se citează în text.

Exemplu de referință bibliografică: Maerz, S. F. (2026). How practices of digital authoritarianism harm democracy. *Democratization*, *33*(1), 163–190. https://doi.org/10.1080/13510347.2025.2553826

Exemplu de citare în text: (Maerz, 2026, pp. 165–170)

Articol de presă disponibil *online*

Model general: Autor/autoare, A. (An, lună zi). Titlul articolului. *Numele publicației*. URL

Atenție! În cazul publicațiilor de acest tip este obligatorie înscrierea lunii și a zilei publicării. În text, sursa se citează folosind doar autorul/autoarea și anul.

Exemplu de referință bibliografică: Amariei, C. (2026, ianuarie 23). Justiție, dar cu cine? Cum sunt condamnate instanțele și parchetele din România să funcționeze cu personal insuficient. *Europa Liberă România*. https://romania.europalibera.org/a/criza-personalului-din-magistratura-stiuta-nerezolvata-acutizata/33642803.html

Exemplu de citare în text: (Amariei, 2026)

Pagină *web* (cu autor/autoare și dată)

Model general: Nume, A. (An, lună zi). *Titlul paginii*. Numele *site*-ului. URL

Atenție! Este posibil să identificăm organizația ce publică o pagină *web* cu autorul/autoarea acesteia (dacă nu este menționat un autor individual / o autoare individuală). Așadar, numele organizației se scrie în locul autorului/autoarei. În acest caz, la prima citare, numele organizației va apărea în întregime, fiind însoțit de abrevierea lui. La următoarele citări va fi utilizată doar abrevierea.

Exemplu de referință bibliografică: World Health Organization. (2023, mai 5). *Statement on the fifteenth meeting of the IHR (2005) Emergency Committee on the COVID-19 pandemic*. https://www.who.int/news/item/05-05-2023-statement-on-the-fifteenth-meeting-of-the-international-health-regulations-(2005)-emergency-committee-regarding-the-coronavirus-disease-(covid-19)-pandemic

Exemplu de primă citare în text: (World Health Organization [WHO], 2023)

Exemplu de citare ulterioară: (WHO, 2023)

Documente normative (legi, decrete, hotărâri ale Guvernului etc.)

Model general: Numele instituției emitente. (An). *Numele complet al actului normativ, inclusiv numărul și data emiterii, la care se adaugă informațiile complete despre numărul din Monitorul Oficial în care a fost publicat*. URL

Atenție! Stilul APA include reguli specifice sistemului juridic american, foarte diferit de cel din România. De aceea, folosim acele informații de care au nevoie juriștii din România pentru a identifica documentele respective.

Exemplu de referință bibliografică: Parlamentul României. (2004). *Legea nr. 373 din 24 septembrie 2004 pentru alegerea Camerei Deputaților și a Senatului*, publicată în Monitorul Oficial, partea I, nr. 887 din 29 septembrie 2004 (actualizată). https://legislatie.just.ro/Public/DetaliiDocument/55496

Exemplu de citare în text: (Parlamentul României, 2004)

III.4. Semnalarea sau omiterea informațiilor bibliografice care lipsesc

Este posibil ca documentele pe care le consultăm să nu poată fi identificate cu toate informațiile pe care le cere formatul standardizat al unei citări, deoarece anumite informații pur și simplu lipsesc. Spre exemplu, în rare ocazii, din eroare, editorii omit să tipărească anul apariției unei cărți. Poate lipsi data unei publicații sau numele autorului/autoarei unui text publicat pe o pagină *web*.

Sistemul de redactare oferă posibilitatea semnalării informațiilor lipsă. Apelăm la aceste reguli doar dacă ne-am asigurat prin verificări succesive că informațiile lipsesc, așadar, că nu le-am ignorat din neatenție sau pentru că se află într-o poziție neobișnuită în interiorul documentului. Aceste cazuri sunt excepții. O frecvență prea mare a acestor situații ar trebui să ne avertizeze că este posibil ca sursele pe care le folosim să aibă o credibilitate redusă.

Regula generală este ca atunci când nu poate fi identificată data publicării, ea să fie înlocuită cu prescurtarea „f.d.” (de la expresia „fără dată”), atât în lista bibliografică, cât și în trimiterile bibliografice din text.

EXEMPLU

Referință bibliografică: Autor/autoare, A. (f.d.). *Titlul paginii*. Numele site-ului. URL
Citare în text: (Autor/autoare, f.d.)

Atunci când lipsește numele editurii, va fi omis din referința bibliografică a cărții. Dacă lipsește autorul/autoarea unui articol, numele va fi omis. Titlul articolului va fi scris primul, atât în referință, cât și în trimiterea bibliografică din text. În trimiteri, titlurile vor fi scrise între ghilimele pentru lucrările ale căror titluri nu se scriu în italice în bibliografie. Dacă titlul unei lucrări se scrie cu italice în bibliografie, va fi scris tot în italice în trimiterea din text.

În exemplul următor, este ilustrată regula de redactare a referinței și trimiterii bibliografice pentru o pagină *web* al cărei autor/autoare nu este menționat(ă). Numele autorului/autoarei este omis și titlul este folosit pentru identificarea lucrării. Titlul ia locul numelui autorului/autoarei.

EXEMPLU

Referință bibliografică: *Titlul paginii*. (An, lună zi). Numele *site*-ului. URL
Citare în text: (*Titlul paginii, prescurtat, dacă este prea lung*, anul)

Dacă lipsește și data, nu numai autorul/autoarea, atunci este necesară o mențiune referitoare la data accesării paginii.

EXEMPLU

Referință bibliografică: *Titlul paginii*. (f.d.). Numele *site*-ului. Document consultat la data..., la adresa: URL
Citare în text: (*Titlul paginii, prescurtat, dacă este prea lung*, f.d.)

III.5. Citarea surselor secundare

Există posibilitatea să citățm o informație fără să avem acces direct la sursa ei, folosind o lucrare în care ea este citată. În acest caz, în bibliografie, va apărea numai publicația consultată efectiv, iar trimiterea bibliografică în text va începe cu numele autorului/autoarei sursei originare, conform modelului general următor: (Autorul/autoarea sursei originare, An, citat în Autorul/autoarea sursei secundare, An, Pagina din sursa secundară, dacă este necesar). Expresia „citat în” specifică relația dintre cele două surse.

Spre exemplu, masterandul/a include în propriul text un citat dintr-o carte la care nu are acces, semnată de A. Smith în 2025, folosind o altă carte, publicată de B. Jones în 2026. Altfel spus, în cartea lui Jones se găsește citatul din cartea lui Smith pe care dorim să-l includem în propria lucrare, deși nu avem acces la cartea lui Smith. Să presupunem că am găsit acest citat în cartea lui Jones la pagina 100. În bibliografie se include doar publicația consultată efectiv, cartea lui Jones. În trimiterea bibliografică din text, între paranteze, vom menționa mai întâi numele autorului/autoarei textului citat (Smith), urmat de anul publicării lucrării sale (2025). După expresia „citat în”, introducem numele și anul pentru lucrarea consultată efectiv. Este necesar să adăugăm pagina la care se găsește citatul din Smith în cartea lui Jones (p. 100).

EXEMPLU

Referință bibliografică: Jones, B. (2026). *Titlul cărții consultate efectiv*. Editura.
Citare în text: (Smith, 2025, citat în Jones, 2026, p. 100)

Citarea după surse secundare trebuie să fie considerată o excepție. Este recomandat să fie folosită doar dacă este strict necesar.

IV. Recomandări pentru prezentarea lucrării de disertație

Prezentarea lucrării este etapa în care masterandul/a sintetizează conținutul lucrării de disertație și evidențiază în fața comisiei cele mai importante elemente ale cercetării. Scopul prezentării nu este reproducerea întregului conținut al lucrării, ci comunicarea clară și convingătoare a problemei cercetate, a modului în care aceasta a fost abordată și a principalelor rezultate și concluzii. Prezentarea trebuie construită în funcție de timpul alocat pentru susținere. Este recomandat ca masterandul/a să acorde prioritate următoarelor elemente:

- contextul și relevanța temei
- întrebarea sau obiectivele cercetării
- metodologia utilizată
- principalele rezultate
- interpretarea acestora și concluziile

IV.1. Realizarea suportului vizual

Masterandul/a poate avea o prezentare pregătită anterior examenului de disertație, care să susțină discursul. Așadar, masterandul/a se poate prezenta la examen cu o prezentare scrisă, scheme, grafice, tabele sau alte elemente vizuale relevante care să fie înmânate comisiei. Fiecare element vizual inclus trebuie să aibă un rol precis în susținerea mesajului prezentării.

IV.2. Susținerea orală

Masterandul/a trebuie să evite citirea integrală a textului sau a unui discurs pregătit în prealabil. Prezentarea orală trebuie exersată suficient de mult pentru ca ideile să poată fi expuse fluent și în limita timpului disponibil. Este utilă realizarea mai multor repetiții cronometrate înainte de susținere.

Comisia are acces la lucrarea scrisă. În timpul prezentării, este important ca masterandul/a să demonstreze că înțelege, în profunzime, conținutul cercetării/al bibliografiei studiate și că poate explica rezultatele obținute.

IV.3. Întrebările comisiei

Răspunsurile la întrebări reprezintă o parte importantă a susținerii examenului de disertație. Masterandul/a trebuie să asculte întrebarea până la final, să răspundă direct și să își argumenteze poziția prin raportare la literatura consultată, metodologia aleasă și rezultatele cercetării. Atunci când o întrebare vizează o limită reală a lucrării, este preferabil ca aceasta să fie recunoscută și explicată, în locul formulării unui răspuns nesusținut. Capacitatea de a identifica limitele propriei cercetări și de a propune posibile direcții de continuare a studiului reprezintă, la rândul său, o competență academică.